

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **P. Č.**, v řízení o podání žalobce ze dne 9. 2. 2015 domáhajícím se zrušení „*aktu ministra spravedlnosti*“ a „*příkázání ČR-MS, aby navrhovatelé neprodleně vyhledalo i poskytlo všechny vyžádané informace bez nároku na úhradu nákladů vyhledávání*“, vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 42/2015, o námitce podjatosti „*všech soudců všech krajských soudů*“,

t a k t o :

Soudci Městského soudu v Praze JUDr. Naděžda Řeháková, Mgr. Martin Kříž a JUDr. Ivanka Havlíková **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 42/2015.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podáním ze dne 9. 2. 2015 se žalobce domáhal u Městského soudu v Praze zrušení „*aktu ministra spravedlnosti*“ a uvedl, že e-mailem požádal ministerstvo spravedlnosti o poskytnutí souboru informací (ty vyjmenoval ve 27 bodech), povinný subjekt jej vyrozuměl o požadavku úhrady 450 Kč za mimořádně rozsáhlé vyhledávání těchto informací, následně stížnosti žalobcem nadřízený orgán ministerstva nevyhověl a potvrdil rozhodnutím (MSP-12/2015-OT- OSV/5) výši účtované úhrady. Žalobce současně vznesl námitku podjatosti „*všech soudců všech krajských soudů*“ s tím, že žádost o informace se „*nepřímo týká soudců a soudů – všichni soudci mohou mít zájem, aby se informací žalobci nedostalo – soudci oněch soudů navíc veřejně deklarují vážný zájem na uzavření dohody o platech s vládou, ba vůli domoci se správně vypočteného platu i soudní cestou, tedy je zde i taková pochybnost o jejich nestrannosti – není vedlejší, že ČR nečelí před Soudním dvorem EU žalobě za dysfunkce soudní soustavy, včetně odpovídajících funkčních požitků soudců – je také vedlejší, že KS má pravomoc k přezkumu rozhodnutí správních orgánů – právo na nezaujatého soudce je prioritní před svěřeným úkolem státního orgánu – NSS vykládá (např. Nad 370/14), že soudci jsou vyloučeni z projednávání i když lze mít jen pochybnosti o jejich nestrannosti.*“

[2] K námitce podjatosti se písemně vyjádřili soudci správního úseku Městského soudu v Praze - JUDr. Naděžda Řeháková, Mgr. Martin Kříž a JUDr. Ivanka Havlíková. Každý se soudců uvedl, že nemá žádný vztah k účastníkům řízení ani k předmětu řízení, Mgr. Martin Kříž dodal, že mu nejsou známy žádné další okolnosti zavdávající případně důvod jeho podjatosti, JUDr. Naděžda Řeháková navíc konstatovala, že povahu žalobcem požadovaných informací nepovažuje za důvod k pochybnostem o jejím objektivním a nezávislém rozhodování.

[3] Námitka podjatosti byla v souladu s rozvrhem práce přidělena k rozhodnutí desátému senátu Nejvyššího správního soudu.

[4] Předně je třeba podotknout, že žalobce neoznačil konkrétní soudce, jejichž podjatost namítá, nýbrž důvody pro vyloučení vztáhl ke „*všem soudcům všech krajských soudů*“. V souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu je však třeba nejprve zkoumat, zda jsou dány důvody pro vyloučení soudců, kteří mají věc v souladu s rozvrhem práce projednat a rozhodnout, v daném případě soudců senátu 9 A Městského soudu v Praze - JUDr. Naděždy Řehákové, Mgr. Martina Kříže a JUDr. Ivanky Havlíkové. Teprve v případě, že by Nejvyšší správní soud shledal vyloučení těchto soudců, resp. některého či některých z nich, z projednávání a rozhodnutí věci, posuzoval by žalobcem tvrzené důvody podjatosti ve vztahu k dalším soudcům, především těm, kteří podle rozvrhu práce členy daného senátu zastupují, a byli by tak povoláni k posouzení věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006, čj. Nao 32/2005-34, nebo ze dne 28. 5. 2014, čj. Nao 163/2014-29).

[5] Námitka podjatosti není ve vztahu k soudcům JUDr. Naděždě Řehákové, Mgr. Martinu Kříži a JUDr. Ivance Havlíkové důvodná.

[6] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti*. Dle § 8 odst. 5 s. ř. s. musí být námitka podjatosti zdůvodněna a musí v ní být uvedeny konkrétní skutečnosti, jež podjatost soudce zakládají.

[7] Rozhodnutí o vyloučení soudce představuje výjimku z ústavní zásady, podle které nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, přičemž příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána soudci a přikázána jinému soudci, je vyhrazen pouze pro ojedinělé případy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, čj. Nao 19/2003-16).

[8] Nestrannost soudce se zkoumá jednak ze subjektivního a jednak z objektivního hlediska. Subjektivní kritérium vypovídá o osobním přesvědčení účastníka řízení nebo samotného soudce, že v daném případě neměl by pro podjatost rozhodovat soudce k projednání a rozhodnutí věci povoláný, objektivní kritérium naproti tomu stvrzuje, zda soudce skýtá dostatečné záruky vylučující jakékoliv legitimní pochybnosti o jeho nestrannosti. V dané věci bylo subjektivní stanovisko žalobce podnětem k tomu, aby se Nejvyšší správní soud podjatostí jmenovaných tří soudců zabýval. Subjektivní náhled těchto soudců, jak vyplývá z jejich vyjádření, svědčí naopak o tom, že se za podjaté v souzené věci nepovažují.

[9] Z hlediska objektivního Nejvyšší správní soud důvod pro (výjimečně) vyloučení jmenovaných soudců dle § 8 odst. 1 s. ř. s. nezjistil. Žalobce namítl, že soudci mohou mít zájem na tom, aby se mu informací požadovaných od ministerstva spravedlnosti nedostalo, neboť veřejně deklarují vážný zájem na uzavření dohody o platech s vládou a mají vůli domáhat se svého platu i soudní cestou. K takto formulované námitce se tématem přibližuje toliko bod 18. (z dvaceti sedmi bodů) uvedený v podání žalobce ze dne 9. 2. 2015, dle kterého žalobce žádal od ministerstva spravedlnosti informaci „*jaký byl návrh nynější vlády na zvýšení platů soudců a státních zástupců (přehled)*“. Dle Nejvyššího správního soudu však z námítky žalobce není zřejmé, v čem tkví konkrétně příčina údajné podjatosti soudců. Z věci se ani nepodává a žalobce to netvrdí, že by se uvedení tři soudci mající věc dle rozvrhu práce rozhodovat, osobně aktivně angažovali v otázce zvyšování platů (platové základny) soudců a usilovali o jakési „*utajení*“ návrhů s touto otázkou souvisejících. Na rozdíl od žalobce tak má zdejší soud

pokračování

za to, že skutečnost (obecně známá) o řešení (některými) soudci a ministerstvem spravedlnosti otázky dorovnání již vyplacených platů soudcům nezakládá z objektivního hlediska důvod podjatosti jmenovaných tří soudců ve vztahu k posouzení a rozhodnutí konkrétní otázky o povinnosti žalobce zaplatit určitou úhradu za vyhledání a poskytnutí informací, včetně informace o obsahu „návrhu vlády na zvýšení platů soudců a státních zástupců“. Není žádného důvodu se domnívat, že by se jmenovaní soudci záměrně snažili ztížit či zabránit žalobci získat požadované informace tím, že by se ztotožnili s požadavkem správních orgánů na úhradu částky 450 Kč.

[10] Ostatní žalobcem požadované informace, formulované ve dvaceti šesti bodech podání ze dne 9. 2. 2015, se týkaly otázek zcela odlišných, než jsou platy soudců, např. poměru počtu soudců a soudkyň u českých soudů, počtu přisedících působících v ČR, procentního poměru řízení skončených u soudů zastavením řízení či odmítnutím žaloby atd. Stran těchto požadovaných informací žalobce neuvedl, proč by uvedení soudci měli mít zájem na ztížení přístupu žalobce k těmto typům informací; ani Nejvyšší správní soud objektivní důvod svědčící o jejich podjatosti nenalezl.

[11] S ohledem na uvedené rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že soudci Městského soudu v Praze JUDr. Naděžda Řeháková, Mgr. Martin Kříž a JUDr. Ivanka Havlíková nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 42/2015. Z již uvedených důvodů se Nejvyšší správní soud nezabýval možnou podjatostí dalších soudců Městského soudu v Praze či jiných krajských soudů.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. srpna 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu